

[P. M. Dam.]

årene 1909—1912, 1925, 1929, 1930, 1936 og 1938, har man i lagtinget beskæftiget sig med spørgsmålet om en bedre finansiering af boligbyggeriet, men desværre uden at opnå et positivt resultat. I 1938, jfr. udvalgsbetænkningen af 17. december 1938 i lagtingssag nr. XIII—49/1938: (Kreditforeningsordning for Færøerne), vedtog lagtinget følgende forslag — jeg beder om formandens tilladelse til at citere:

„Lagtinget gentager sit i lagtingssag nr. XIII—38/1936 vedtagne forslag og andrager om, at dette ved regeringens velvillige forslag må fremmes snarest muligt.

Lagtinget andrager om, at regeringen foranlediger oprettelsen af en særlig statslånefond til fremme af byggeriet på Færøerne, eller at statens støtteforanstaltninger til fremme af byggeriet i det øvrige kongerige må, med hensyntagen til de særlige færøske forhold, udvides til også at omfatte Færøerne.“

Boligbyggeriproblemet på Færøerne er således ikke af ny dato, men er gammelt, lige så gammelt og påtrængende, som det har været og er i den øvrige del af riget. Men medens man hernede har haft den glæde at kunne notere positive resultater fra lovgivningsmyndighedernes side, har alle bestræbelser på Færøerne, hvadenten der har været tale om en indsats fra lagtingets, regeringens eller folketingets side, været en march på stedet. Jeg er personlig meget stærkt interesseret i at få oplyst, hvorfor den ovenfor citerede indstilling fra lagtinget til den høje regering og det høje folketing ikke nød fremme. Det er af særlig interesse at få klarhed over, hvorfor man ikke også — såfremt det ikke kunne lade sig gøre at oprette et særligt statslånefond til fremme af byggeriet på Færøerne — gjorde de for det øvrige kongerige gældende love vedrørende statens støtteforanstaltninger til fremme af byggeriet hernede gældende for Færøerne således som af lagtinget ønsket.

Efter krigen, da det første landsstyre blev dannet, indgik sambandspartiet, det færøske socialdemokrati og det gamle selvstyreparti en overenskomst, hvori det bl. a. hedder:

„Undertegnede sambandsparti, Færøernes socialdemokrati og selvstyrepartiet er blevet enige om at danne landsstyret med A. Samuelson som lagmand. Vi forpligter os til i første række at arbejde for“ —

— og så kommer punkterne, og jeg nævner punkt 5:

„en finansiering af boligbyggeriet på Færøerne, således at det må blive lige så let for færingerne at bygge beboelseshuse, som det er for danskerne“,

den øvrige del af kongerigets befolkning.

Det hedder vel i lagtingets vedtagelse af 13. maj 1948 vedrørende særanliggende — jeg tillader mig at citere —:

„I henhold til hjemmestyreloven af den 23. marts 1948, nr. 137, og kundgørelse af den 31. i samme måned vedtager lagtinget at henlægge under hjemmestyret disse sager“ —

og som nr. 3 nævnes:

„bygnings- og brandassurancesager, byplaner, boligspørgsmål, lejespørgsmål og folkeregister.“

Den foran citerede overenskomst og programklæring fra sambandspartiet, det færøske socialdemokrati og selvstyrepartiet, såvel som selve ordlyden af det citerede punkt 3 i vedtagelsen af særanliggende, kan ikke lade nogen tvivl tilbage om, at man ikke har tilsigtet at afskære det færøske boligbyggeri fra den finansielle støtte fra staten, som man — samhörighedspartierne — i hvert fald igennem årene havde søgt om, og som man som sagt ved dannelsen af det første landsstyre just havde som et program punkt at få gennemført hurtigst muligt. Jeg ved, at det færøske socialdemokrati ikke har ment andet ved denne vedtagelse end at overtage administrationen, bestemmelsesretten og lovgivningen vedrørende de særlige bygnings- og sundhedsmæssige forskrifter m. m., og jeg tvivler heller ikke